Get Your Head in the Sukkah and Tap into the Incredible Energy of Sukkos

Rabbi Efrem Goldberg Boca Raton Synagogue

- I. Stolen Sukkah
  - a. Tosafos Why do we need a pasuk to say a stolen sukkah is invalid, isn't it a classic mitzah done through an aveira?
    - i. It must be that principle is only rabbinic
  - b. Minchas Chinuch Special law of sukkah that not only do you not fulfill the mitzvah of sitting in the sukkah but it is as if you ate outside a sukkah
  - c. R' Yosef Engel Disagrees with the Minchas Chinuch and proves from women making a beracha on sitting in sukkah.
  - d. Want to suggest another answer to Tosafos question...

II. Reason for Sukkah

- a. Vayikra sit in sukkah, so that...
- b. Sukkah 12b what do the Sukkos commemorate?
- c. Tur gives reason for the mitzvah
  - i. Bach unusual departure for Tur?
    - 1. Must be knowing why in Sukkah is critical to performance of the mitzvah
- d. Sfas Emes get your head in the sukka
- III. In Shade of Hashem
  - a. Sukkah 12a schach comes from lowliest physical, but we elevate it
  - b. Flimsiness of schach reinforces idea that Hashem protects us
  - c. R'Hirsch, Rashbam specifically feel humble and dependent during harvest time
  - d. R' Yaakov Ettlinger shade must come from natural schach, not man made walls
  - e. Sifsei Chaim sukkos exercise in emunah
- IV. Holiday of Yaakov
  - a. Tur holiday of Yaakov Avinu
  - b. Yaakov went to sukkos right after leaving Esav, why?
  - c. Midrash Esav gave him mussar about everything he had, he therefore left the permanence and went to the temporary.
- V. Conclusion
  - a. Meiri don't just sit in the sukkah because is say to on our calendar. Must tap into the inner essence and energy
  - b. Special verse with stolen Sukkah because essence of the holiday is to transcend the physical and realize everything from Hashem. Stealing something physical reflects a lack of trust in Hashem and an identification with the physical, the exact opposite of the goal of Sukkah.

1. Tosafos (Sukkah 9a)

כוד חגיגה לה׳ אף סוכה לה׳. קסצר רצי יהודה בן צתירא דאי לאו משום חגיגה מוקמינן לה לסוכה לשם חג: ההוא מיבעי ליה דמעומי גזודה. תימה תיפוק ליה משום דהוה ליה מלוה הצאה בעצירה דמהאי טעמא פסלינן אתרוג שהגזול ביום טוב שני לקמן בריש לולב הגזול (ד׳ כט:) ובההיה שמעתה גופה קשיה דקהמר בשלמה בי״ט רחשון בעינן לכם משלכם הלה בי״ט שני המחי ומשני משום דהוה ליה מצוה הצאה בעבירה והשתא אם כן ל"ל לכם משלכם ומיהו התם איכא לשנויי דאיצטריך למעוטי שאול אצל גבי סוכה ליכא לשנויי הכי לרצנן דאמרי לקמן פרק הישן (ד׳ מו) דאדם יוצא ידי חוצתו צסוכה של חצירו ונפקא להו מדכתיצ כל האורח צישראל ישבו בסוכות מלמד שכל ישראל ראויין לישב בסוכה אחת וי״ל דטעמא דמנוה הבאה בעבירה לאו דאורייתא אלא מדרבנו ומיהו קשה מפרק הניוקין (גיטין ד׳ נה. ושס) גבי הטאת גזולה שלא נודעה לרבים (ג) דאמר עולא בגמראט בין נודעה בין לא נודעה אינה מכפרת מאי טעמא דיאוש כדי לא קני ושמעינן ליה לעולא דיאוש כדי קני גבי עורות של בעל הבית וגנב וגולן (ב״ק ד׳ קיד.) ואומר ר״ת דטעמא דעולא בגיטין משום מנוה הצאה בעבירה אלמא דאורייתא היא ומיהו צלאו הכי לא יחכן דהא בהדיא קאמר עולא משום דיאוש לא קני ועוד דבפרק מרוצה (שם ד׳ סו:) דריש רצא צהדיא דיאוש לא קני מדכתיצ קרצנו ולא הגזול אלא נראה דההוא דהגוזל צמרא לאו יאוש כדי הוא דאיכא יאוש ושינוי השם כדקאמר התם במרובה (שם סו:) דמעיקרא קרי ליה משכא והשתא קרי ליה אברוא ואע"ג דגבי קרבן נמי איכא שינוי השם כדאמר התם [דף סו:] דמעיקרא חולין והשתא הקדש מכל מקום ממעט מדכתיב קרבנו כיון דקודם הקדש לאו שלו הוא ואף על גב דחל עליו הקדע מחמת שינוי השם דאתי השתא לא חזי לההרבה דבעינן הרבנו בשעה שמהדיש:

> ןאם כי אין דרכי בחיבור זה להאריך בקושיות ופירוקים מה שאינו נוגע לדינה, מ"מ לה המנע לתרך קושים החום׳ שהיה לענ״ד סברה נכונה, במה שהקשו שם ע׳ ע״א ד״ה ההוא, למה לי קרא נסוכה דלך למעוטי גזולה הא היי ליה מלוה הבאה בעבירה. וליכא למעוטי שאול דהא שאול כשר וגזולה בלאו הכי פסולה, עי״ש. ונראה לי דהנה שני מינים יש במלוות עשה, אחד שהיא חיוב אקרקפתא דכל איש מישראל כמו תפילין ואתרוג ואכילת מלה, ומלוה כזו אם מקיים אומה עושה רצון הבולא יתברך ויתעלה כי כן לוה לו המלך ברוך הוא, ואם מבטל המטוה ואינו מניח תפילין או שלא נטל לולב ביטל המלוה ועשה נגד רלונו יתכרך וענוש יענש. ויש מלוות שאין היוב לעשומם כגון לילית דהתורה לא חיינה אותו ללבוש בגד של ארבע כנפות ואם רולה הולך בלא בגד של ארבע כנפות ואינו נגד רצון הבורא ברוך הוא, אך אם מביא עלמו לידי חיוב שבכוונה לובש ארבע כנפות להיים מלוח ליליח זה דרך הטוב וישר, הכלל, אם מקיים מטוה זו עושה רצון הטרא ברוך הוא אבל אם אינו מקיים מלוה אינו עוצר על רלונו רק דאינו מקיים המלוה. וכן מלוה זו דהיינו סוכה יש נה שני חלקי המלוה, דהיינו בליל ראשון של סוכות מלות עשה לאכול כזים בסוכה ומחוייב לחזור אחר סוכה, ואם אינו רוצה לאכול אינו מועיל כי הוא מחוייב לאכול כמו מלה וחפילין, ואם לא קיים המצות עשה בלילה הראשון עושה נגד רצונו ימצרך שמו. ובשאר הלילות וימים אם רולה אינו אוכל ואינו יושב בסוכה ואין שוב היוב עליו כמו לילית, אך אם אוכל מלות עשה לאכול בסוכה ומקיים רצונו ברוך הוא, אבל אם אינו אוכל אין חיוב. וגם בשני מלוום הללו הוא בליור ג"כ שמבטל המלוה ועושה נגד רלונו כמו שאינו מניה תפילין, כגון אם לובש בגד של ארבע כנפות ואינו מטיל ציציה או עובר על המנוה, וכן אם אוכל אכילת קבע חוץ לסוכה עובר על המנוה. הכלל, דאם עושה המלוה מקיים בכל ענין המלוה ועושה רלונו ברוך הוא, ויש שאינו מקיים המלוה ועובר על רלונו כגון בלובש בגד של ארבע כנפוח או אוכל קבע חוץ לסוכה, ויש שאינו מקיים המנוה וגם אינו עוצר כגון באינו לובש הבגד ואינו אוכל כלל, חה פשוט.

והנה נראה הא דמנוה הנאה בעבירה אינו יולא, הטעם דהקב"ה אינו רולה ככך ולא לרצון לפניו דסניגור יעשה קטיגור ואני ה׳ שונא גול

בעולה, עיין ר״ן שם פרק לולב הגזול [י״ד ע״א מדפי הרי״ף]. והנה משום זה שייך שפיר לומר דלא ילא ידי המנוה כי זה אינו רצון הבורא יסברך וא"כ לא קיים המלוה, וזה שייך שפיר במלוה החיובית כיון דלא ילא ידי חובת המצוה ממילא לא עשה המצוה וביטל המצוה כי זה בזה חליא כמו שביארנו. אבל במלוות שאינם היוביות כגון לילית וסוכה בשאר ימי החג, אם הם באים

2. Minchas Chinuch R' Yosef Babad 1800-1874

בעבירה אמת דלא קיים רצון הבורא ברוך הוא כי אין זה רצוט יתברך, אבל מ״מ לא ביטל המצוה רק דלא קיים והוי ליה כמי שאינו לובש בגד כלל או לא אכל כלל דלא היים, הכי נמי נהי דלא היים המצוה כי לא לרצון לפניו בזה, אבל מ״מ לא ביטל ולא טוכל לדון אותו כמו שאוכל חוץ לסוכה או שלובש בגד בלא ליצית, רק הוא כמו שאינו עושה המצוה כלל והולך בלא נגד או שאינו אוכל כלל, כי באמת הוא לובש ציצית ואוכל בסוכה, אך שאינו לרצון לפניו יתברך הוי ליה כאילו לא קיים המצוה, אבל לא טוכל לדון אותו כאילו ביטל המצוה כיון

דמ״מ עושה המלוה עיין ותבין.

ריש ג"כ נפקא מינה לדינא כי אם אינו רולה לאכול בסוכה ואוכל סוז לסוכה, או לובש בגד ארבע כנפות ואינו רולה להטיל בו לילית, כופין

אותו עד שתלא נפשו ככל מלוות עשה, אבל בכהאי גוונא דהוי ליה כמי שאינו לובש כלל או אינו אוכל, א״כ אין כופין אותו אם רצה לאכול בסוכה כזו כיון דאינו מבטל המצוה. אך זה אי אמרינן מחמח מצוה הבאה בעבירה, אבל אם התורה פסלה גזול צפירוש, הוי ליה כמי שסיכך בסכך פסול שאין גידולו מן הארץ או מקבל טומאה דלאו סוכה כלל, ואם אוכל הוי ליה כמי שאוכל בנית כיון דהמורה גזרה דזו לא הוי סוכה כלל. א״כ ניחא דאי מחמת מנוה הבאה בעבירה נהי דבחג אם ישב בסוכה כזו לא קיים המצוה אבל [גם] לא ביטל, אבל עתה שהתורה גילתה דגזול פסול, א״כ הוי ליה כאילו ביטל העשה כמו שאוכל בביתו, לכך כתבה התורה לך למעוטי גזול גבי סוכה וגבי לילית כן נראה לענ״ד. הכלל דמצוה הנאה בעצירה, דמצוה הוי מנוה רק נאה על ידי עצירה, א״כ הסוכה הוי סוכה רק שלא לרצון יחשב, אבל מ״מ אינו יושב חוץ לסוכה ואינו מבטל המצוה, אבל מה שהסורה פסלה אייכ ממילא אינו מצוה כלל ועובר מה שישב חוץ לסוכה, הפוך בה וכו׳ כי הדברים לענ״ד כנים ואמיחיים

והארכתי עוד בזה דרך פלפול אין כאן מקומו בחיבור זהשה.

Asvan Deorysa R' Yosef Engel 1858-1920

4. Vayikra 23:43

בּסַכּת תַּשְׁבוּ שָׁבְעֵת יָמֵים כַּל־הָאָזָרָח בִּיִשְׁרָאֶל יֵשְׁבוּ בַּסַכָּת:

You shall live in booths seven days; all citizens in Israel shall live in booths, לְמַעַן יִדְעָוּ דֹרְתֵיכֶם כֵּי בַסְכוֹת הוֹשְׁבִתִּי אֶת־בָּנֵי יִשְׂרָאֶל בָּהוֹצִיאֵי אוֹתֵם מַאָרָץ מִצְרֵיִם אֵנֵי יִהוָה אֵלֹהֵיכֵם:

in order that future generations may know that I made the Israelite people live in booths when I brought them out of the land of Egypt, I the LORD your God.

5. Sukkah 11b

ר הושָׁבְהִי - For it was taught in a Baraisa: רְהָנָיָא - קר בַּכָּבות הושָׁבְהִי, את־בני ישָראלי – Scripture states: ... THAT I CAUSED THE CHIL DREN OF ISRAEL TO DWELL IN SUCCOS.[27] ענגי כבוד היו – The "succahs" WERE THE CLOUDS OF GLORY that surrounded the Jews – דברי רברי ליעור – these are THE WORDS OF R' ELIEZER. רבי יַיָקיבָא אומָר – R' AKIVA SAYS: סוכות מַמַש עשו לָהָם – (THE JEWS] MADE FOR THEMSELVES ACTUAL BOOTHS.^[23]

> בסכת (א) תשבו שבעת ימים וגו׳ למען ידעו דרתיכם כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים בן. תלה הכתוב מצות סוכה ביציאת מצרים וכן הרבה מצות לפי שהוא דבר שראינו בעינינו ובאזנינו שמענו ואין אדם יכול להכחישנו והוא המורה על אמיתת מציאות הבורא יתעלה שהוא ברא הכל לרצונו והוא אשר לו הכח והממשלה והיכולת בעליונים ובתחתונים לעשות בהן כרצונו ואין מי שיאמר לו מה תעשה כאשר עשה עמנו בהוציאו אותנו מארץ מצרים באותות ובמופתים. והסוכות שאומר הכתוב שהושיבנו בהם הם ענני כבודו גן שהקיפנו בהם לבל יכה אותנו שרב ושמש. ודוגמא לזה צונו לעשות סוכות כדי שנזכור נפלאותיו ונוראותיו.

רהנה מה שכתבתי למעלה דנשים אין רשאות לברך אציצית לפי שאינה מצוה חיובית רק שלילית שלא יהיה להבגד חסרון הציצית וכנ״ל הנה יומצא לפי״ז דג״כ אין רשאות לברך אסוכה לפי דברי המנחת חינוך הנ״ל דגם סוכה איננה מצוה חיובית רק שלילית שלא תהיה האכילה חוץ לסוכה וכנ״ל וזה סותר לתוס׳ חולין דק״י ע״ב ד״ה טלית שכתבו להדיא דנשים מברכות אישיבת סוכה ע״ש ואולם גוף דברי המנחת חינוך הנ״ל שכ׳ דסוכה היא רק מצוה שלילית נלענ״ד דאין הדבר כן ורק דסוכה היא מצוה חיובית ועצמותית שהתורה מבקשת שנדור ז' ימים בסוכה כמו שדרין כל השנה בבית וכאומרם ז״ל תשבו כעין

תדורו והא דאי בעי לא אכיל ולא יתיב בסוכה זה בעבור לפי שעניז דירה כך עניינה שהאדם הוא בחוץ ובשוק כמה זמנים ורק כשרוצה לאכול ולשתות או לישן אזי אינו אוכל ושותה וישן בחוץ רק בביתו וזהו עניין הדירה בביתווכן רצתה 📟 התורה שנדור שבעת ימים בסוכה ושפיר הוא מבוקש עצמיי וחיובי שהתורה מבקשת ענין הדירה בסוכה ובמ״א הארכתי וע״כ שפיר נשים רשאות לברך אסוכה משא״כ בציצית שפיר דברינו במקומם עומדים וכמובן ואין להאריך:

> 6. Tur o.c. 625 R' Ya'akov ben Asher 1269-1343

תרכה א בסכת תשבו וגו׳ תדה הכתוב וכו׳. חיכא למידק בדברי רבינו שאין זה מדרכו בחיבורו זה לבאר הכונה לשום מקרא שבתורה כי לא בא רק לפסוק הוראה או להורות מנהג ופה האריך לבאר ולדרוש המקרא דבסכת תשבו ויראה לי לומר בזה שסובר דכיון דכתיב למען ידעו וגו׳ לא קיים

7. Bach R' Yoel Sirkes 1561-1640

המצוה כתיקונה אם לא ידע כוונת מצות הסוכה כפי פשטה ולכן ביאר לפי הפשט דעיקר הכוונה בישיבת הסוכה שיזכור יציאת מצרים וזה הטעם בעצמו לרבינו ז״ל במה שכתב בהלכות ציצית בסימן ח׳ (ט:)

> 8. Sefas Emes R' Yehudah Aryeh Leib Alter 1847-1905

זכות המדבר. על ידי שבוחרין בדרכי אבותינו ועושים כמעשיהם. לכן יש אחר כך שמחת תורה הוא הדעת שזוכין על ידי הסוכה. וכן אמר מו"ז ז"ל בפירוש הפסוק (דברים לג, ג-ד) והם תכו לרגליך כו' תורה צוה. ובתרגום מדברן תחות עננך נטלין על מימרך לכן יש שמחת תורה אחר סוכות שרומז לענני כבוד עד כאן דבריו. וזה שרומז לענני כבוד עד כאן דבריו. וזה שרומז לענני כבוד עד כאן ובריו. וזה שרומז לענני בבוד עד כאן ובריו. וזה שרומז לענני כבוד עד כאן ובריו. וזה שרומז לענני כבוד עד כאן ובריו. וזה שרומז לענני מבוד עד כאן ובריו. וזה שרומז לענני כבוד עד כאן ובריו. וזה שרומז לענני מוור עלוב לאו רחקתי נדוד שכתבו חז"ל⁸¹ שצריך להיות ראשו ורובו ושולחנו בתוך הסוכה היא נפש ולב ומאוד. כדי שלא ימשוך אחר שולחנו רק לצאת לגמרי מדירת קבע כנ"ל: איתא בגמרא¹⁴ מחלוקת אי סוכה דירת ארעי או קבע. ונראה דשניהם לדבר אחד נתכוונו. דודאי המצוה הוא צא מדירת קבע ושב בדירת ארעיז. כענין שכתוב (תהלים פד, יא) בחרתי הסתופף בבית אלקי בו׳. אבל צריכין להאמין ולידע כי זאת הדירת ארעי הוא הקביעות ועיקר החיות לכל המקומות. וזה עצמו המכוון שיהיה הדירת ארעי קבע יותר מכל הדירות קבועין שבעולם. כי בסוכות הושבתי (ויקרא כג, מג) הוא שהוציאנו הקב״ה ממצרים להיות בני חורין. ועיקר החירות שלא יהיה הנפש מקושר אל הגשמיות ויוכל לצאת מדירת קבע. וזהו ב' הפירושים סוכות ממש עשו להם או ענני כבוד 16. ושניהם אמת שעל די שיצאו למקום מדבר ויצאו מדירת קבע לארעי לכן סבבם בענני כבוד. והנה כתוב (שם) למען ידעו שיש בכח מצוה זו לזכות לדעת ולהתדבק בבחינת החירות שהיה ביציאת מצרים. והנה הילוך בני ישראל במדבר היה הכנה לקבלת התורה. וכמו כן עתה על ידי ז' ימים הללו זוכין לתורה. וזה שכתוב למען ידעו ועיקר הדעת היא התורה. וכמו שאומרים זי בעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חוקי חיים. שהוא דור המדבר. כמו כן עתה במצות סוכה מתעורר

9. Sukkah 12a

כי אתא רבין אמר ר' יוחנן אמר קרא (דברים טז, יג) באספך מגרנך ומיקבך בפסולת גורן ויקב הכתוב מדבר

The Gemara cites a different source: When Ravin came from Eretz Yisrael to Babylonia he said that Rabbi Yoḥanan said that the verse states: "You shall prepare for you the festival of *Sukkot* for seven days as you gather from your threshing floor and from your winepress" (Deuteronomy 16:13), and the Sages interpreted that it is with regard to the waste of the threshing floor and of the winepress that the verse is speaking. One uses grain stalks and vines for roofing the *sukka*, materials that are not susceptible to ritual impurity and grow from the ground.

בצלא דמהימנותא

ציוותה עלינו התורה לצאת מדירת קבע לדירת ארעי, לדירה שנבנית מפסולת גורן ויקב. וכפי שדרשו חז״ל (סוכה יב.) על הפסוק ״באספך מגרנך ומיקבך״ (דברים טז, יג) – בפסולת גורן ויקב הפסוק מדבר, כדי לקבוע בנפשנו שלא הגורן והיקב שאנו סומכים ונשענים עליהם הם יתנו לנו את המחסה, רק הפסולת, שאין אנו מיחסים לה כל חשיבות, ורק היא תתן לנו את המחסה כשנחסה בצילה בציווי של הקב״ה, ונאמין בו כי הוא הנותן לנו כוח לעשות חיל, כמו שאמר דוד המלך ע״ה (תהילים קכז, ב) ״שיר המעלות לשלמה אם ה׳ לא יבנה בית – שוא עמלו בוניו בו, אם ה׳ לא ישמור עיר – שוא שקד שומר, שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים, כן יתן לידידו שנא״. ומפרש האבן עזרא זה לשונו: ״כן יתן ה׳ הנזכר למעלה לאוהבו שינה על דרך מתוקה שנת העובד, והנה הטעם כי הכל נגזר מהשמים ולכל_תן ה׳ כאשר גזר, לא כמחשבת אדם מרוצתו ויגיעתו ותחבולותיו״. – והיינו שהקב״ה יתן לידידו בלא טורח אפילו כשישן את שנתו.

זו היא הגלות של הסוכה, היציאה מבית לחסות בצלא דמהימנותא (= בצל האמונה), להכיר כי כל מה שזכינו לאסיף, וכל מה שזכינו להיטהר ביוה״כ – הכל מתנת שמים.

ומה שכתוב בפסיקתא שהבאנו לעיל, שישיבת סוכה היא במקום גלות, יתכן לפרש שאם אנו במצב זה, ששורש חטאנו הוא חסרון הכניעה, אנו מתקנים את זה על־ידי הישיבה בסוכה המגבירה בנו את הכניעה וההתבטלות לפניו ית׳, על־ידי ההרגשה שאנו חוסים בצל האמונה, בצל פסולת גורן ויקב, ולא בצל כוחנו ועוצם ידנו. והרגשה זו בכוחה לתקן את שורש החטא כדוגמת גלות.

הכניעה – מקור לשמחה

הרגשת הכניעה לפני הקב״ה וההכרה שהכל ממנו ית׳ – היא המקור היחיד לשמחה אמיתית. כי כל זמן שהאדם בוטח בכוחו מתקיים בו (קהלת ה, יד): ״והשבע לעשיר איננו מניח לו לישון״. מרבה נכסים – מרבה דאגה (אבות פ״ב מ״ח). אך כשהאדם מרגיש כי הוא נמצא בידי הקב״ה, היודע ומכיר אופני תועלתו וטובותיו, זה מקנה לו את הבטחון, השמחה ושלוות הנפש.

The Torah commands us to leave our permanent homes and to enter temporary ones, to a home built from *sechach*, the remnant of produce left in the fields. This is to teach us that it is neither the grain nor the grapes that we rely upon to provide our security. Even the remnant that we ascribe little importance to can provide our shelter and protection if God so desires. This will reinforce our belief that God is the One Who provides for us. This is the "exile to the sukkah," leaving our homes to live under God's shade so that we should recognize that everything we merited to "gather from the fields" comes from God.

10. Sifsei Chaim R' Chaim Friedlander 1923-1986 11. R' Samson Raphael Hirsch 1808-1888

The festival of Sukkot ... is the time when the

year's harvest is almost completed and your granary and house are full. No longer do you turn your eyes anxiously to Heaven for a blessing, for you have already gathered in your blessing ... Leave your sound and solid house; dwell under the sparse ceiling of foliage and learn its lesson: the Lord your God caused your ancestors to dwell in booths for forty years when He led them out of Egypt ... You will feel yourself safe under His protection.

12. Rashbam 1085-1158 (מג) למעז ידעו דורותיכם [זגרי]. פשוטו כדברי האומרים במסכת סוכה ¹² סוכה ממש. וזה טעמו של דבר. חג הסוכות תעשה לך באוספך מגרגך ומיקבך באוספך את תבואת הארץ ובתיכם מלאים כל טוב דגן ותירוש ויצהר, למען תזכרו כי בסוכות הושבתי את בני ישראל במדבר ארבעים שנה בלא יישוב ובלא נחלה, ומתוך כ?' תתנו הודאה למי שנתן לכם נחלה ובתיכם מלאים כל טוב, ואל תאמרו¹³ בלבבכם כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. וכסדר הזה נמצא בפרשת עקב תשמעון¹⁴ וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך י"י אלהיך זה ארבעים שנה וגו' ויאכילך את המן וגו'. ולמה אני מצוה לך לעשות זאת ? כי י"באלהיך מביאך אל ארק טובה [וגר'] ואכלת ושבעת [וגו'] ורם לבבך ושכחת את י"י וגו' ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה וזכרת את י"י אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל. ולכך יוצאים מבתים מלאים כל טוב בזמן אסיפה ויושבין בסוכות לזכרון שלא היה להם נתלה במדבר ולא בתים לשבת. ומפני הטעם הזה קבע הק' את חג הסוכות בזמן נחלה במדבר ולא בתים לשבת. ומפני הטעם הזה קבע הק' את חג הסוכות בזמן אסיפת גורן ויקב, לבלתי רום לבבם על בתיהם מלאים כל טוב פן יאמרו ידינו

[The straightforward interpretation follows the opinion of those who maintain that] it refers to real booths. The rationale for the observance is suggested by the verse: "After the ingathering from your threshing floor and your vat, you shall hold the Feast of Booths" (Devarim 16:13). When you have gathered in the produce of the land and your houses become filled with all manner of goodness such as grain, wine, and oil, remember that "I settled the people of Israel in *sukkot* when I took them out of the land of Egypt" (Vayikra 23:43). For forty years you dwelt in the wilderness, unsettled and without land.

Therefore, it is most fitting that you should be grateful to God for having given you an inheritance and houses full of all manner of good. Do not imagine in your hearts that "my own strength and power have wrought all of this wealth for me" (Devarim 8:17).

13. Aruch L'ner R' Ya'akov Ettlinger 1798-1871

והנה בתחלת המסכתא סוכה שהיא גבוה למעלה מך' אמה פסולה יש רמז לג' עמודי' שעליהם יכונן חיי הצדיק השלם שהם יראה בטחון וענוה שטעמי הפסול לפי דעות האמוראים בתחלת המסכתא הם שלש לרבה הטעם דסכך למעלה מעשרים לא שלטה בו עינא ולר"ז הטעם דאינו יושב בצל סוכה כי אם בצל דפנות ולרבא הטעם דלמעלה מעשרים היא דירת קבע. וכבר הורו לנו קדמוננו דענין מצות סוכה הוא להזכיר לאדם איך יעבוד ד' בימי חיי חלדו דסוכה נקרא על שם סכך כמו שכתב רש"י ריש מסכתא ומספר סוכה הוא מספר שני שמות הקדושים הנעלם והנקרא והנה עיקר מצות יראת ד' להשוות ד' תמיד נגד עיניו ולחשוב שהקב"ה עומד נגדו ורואה מעשיו ועי"ז יהיו כל מעשיו לשם שמים ולא לעיני ב"א להתפאר ולזה יש רמז בטעם רבה שיראה הסכך דהיינו שתהי' הסוכה שמרמז לשם הקדוש נגד עיניו ואם לא יהי' זה אז

> 14. Sifsei Chaim R' Chaim Friedlander 1923-1986

שבעת ימי קיום מצות ישיבת סוכה הם בבחינת "שויתי ה' לנגדי תמיד" – ישיבה תחת הנהגת הקב"ה. והוא הענין של "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל" (ויקרא כג, מג). על כל דור לדעת "כי בסוכות הושבתי..." כי באמת במהות הענין אין הבדל בין מצבנו אנו למצב דור המדבר. וכמו שבמדבר לא היתה אפשרות טבעית להתקיים, אלא רק ע"פ הקב"ה שהנהיגם בהנהגה של "בסוכות הושבתי" – ענני כבוד, וכן היו בכל מסעם במדבר – הנהגה נישאת למעלה מדרך הטבע. כך בכל דור אנו יושבים תחת צלו של הקב"ה, ומוגנים בצל האמונה.

בהגיע חג האסיף, זמן בו כונסים את כל הפירות, ולאחר שנתברך יבולו, יכולה ח״ו להתגנב בלבו מחשבה של בטחון בעצמו – השנה הבאה תהא שנה מבורכת, בזה אני מובטח. לזה בא הקב״ה ואמר תבנה סוכה מגורנך ומיקבך – מהפסולת של התבואה, ובזה תחדיר לעצמך כי אין הגורן והיקב נותנים לאדם את השמירה, אלא אף הפסולת תוכל לשמש לך שמירה, כי אנו יושבים בצלו של הקב״ה, והוא מחסה לנו ועל התבואה שלנו.

The seven days of performing the mitzvah of sitting in the sukkah can be understood as a reflection of "always placing God before me" – living in cognizance of Divine Providence. This is the essence of "In order that your generations shall know that I made

the people of Israel dwell in booths" (Vayikra 23:43). Every generation must know that God settled the Jews in booths, since in truth there is no difference between the situation in which we find ourselves today and the situation of the Jews in the desert. Just as in the desert there was no natural possibility to exist except through the help of God, Who guided them and protected them with the Clouds of Glory in a manner which was above any natural means, likewise in every generation we sit under God's shade and are protected by the "shade" of our faith.

15. Tur o.c. 625 R' Ya'akov ben Asher 1269-1343 חדשים יותר מהאנשים. (א) (א) ושמעתי מאחי הרב יהודה טעם לדבר לפי שהמועדים נתקנו כנגד האבות פסח כנגד אברהם דכתיב (בראשית יח ו׳) האבות פסח כנגד אברהם דכתיב (בראשית יח ו׳) שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו ולמקנהו עשה סוכות יז] וי״ב ראשי חדשי השנה שגם הם (ג)נקראים מועדים יח]כנגדי״ב שבטים יט] וכשחטאו בעגל ניטלו מהם וניתנו לנשותיהם [ה] לזכר שלא היו באותו חטא:

16. Bereishis 33:17

וַיָּשֶׁב בַּיוֹם הַהָוּא עֵשָׂו לְדַרְכָּוֹ שֵׂעִירָה:

So Esau started back that day on his way to Seir.

וְיַעֲקֹב נְסָע סֻפְּׁתָה וַיֶּבֶן לְוֹ בֵּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשֵׂה סֻפְּׁת עַל־בָּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סַכְּוֹת: (ס)

But Jacob journeyed on to Succoth, and built a house for himself and made stalls for his cattle; that is why the place was called Succoth.

17. Tanna D'Bei Eliyahu

... נטל עשו בחלקו העולם הזה, ויעקב נטל בחלקו העולם הבא. וכשבא יעקב מבית לכן, וראה עשו שיש ליעקב נשים ובנים ועברים ושפחות ובהמות וכסף וזהב – מיד אמר עשו ליעקב: יעקב אחי, לא כך אמרת לי, שתטול אתה העולם הבא, ואני אטול העולם הזה: ומנין לך כל העולם הזה: נשים ובנים וממון, עבדים ושפחות? למה אתה משתמש ונהנה מן הדברים שבעולם הזה כמותי?! ואמר לו יעקב לעשו: זה מעט הרכוש, שנתן לי הקדוש-ברוך-הוא להשתמש בו לפי הצרך שלי בעולם הזה...

When Yaakov came from the house of Lavan and Esav saw that Yaakov had wives, children, slaves, maidservants, animals, silver and gold, immediately, Esav said to Yaakov – 'Yaakov my brother, didn't you say to me that you would take your portion in the world to come and I will take mine in this world? Where did you accumulate these worldly possessions from, women, children, money, slaves and maidservants? Why do you occupy yourself with and enjoy these olam ha'zeh pleasure like me? Yaakov answered – these are the simple material goods Hashem has given to me to use for my needs in this world."

18. Meiri Inroduction to Beis Ha'Bechira

כל זה הערה לאדם שיתכונן בזמנים המיוחדים מה היא סבת התיחדם ומה היום מימים, והוא הענין בעצמו שרמז אבי העזרי ז״ל בביאור זה הפסוק על ענין התשובה. שלא היו מתעוררים לשוב מדרכם הרע גם בעת הצרות ושאר העתים שראוי להתעורר בהם עליה. וזה שעם היות האדם מצווה ומוזהר על התשובה בכל עת כמאמר השלם באמרו זי בכל עת יהיו בגדיך לבנים, וכן מאמר החכמים ז"ל זי שוב יום אחד לפני מיתתד, עם כל זה ראוי להתעורר עליה תכלית הערה בעת המיוחד לה דרך כלל רדל ימי התשובה, וכן עתות הצרה וזמן החליים וימי הזקנה, וכשיגיע האדם לאלו הומנים ולא יחדש בעצמו תכונה להתעורר למה שראוי להתעורר בהם, אבל יקיים אותם דרך פעולת היחס והלשון מצוה מלומדה מבלי שיתבונן בענין המצוה. לא ימשר לו מז המצוה ההיא מה שכיוון נותנה יתברך להמשך ממנה ונמצא מחטיא הכונה, והוא אמרו צת לעשות וכו' שאף בעשיית המצות שהוא עת לעשות לה' הפרו התורה והחטיאי הכונה, וכו העניו לבני ההמון אשר לא ישיגו אל זאת המעלה להתבונן בענין המצוה ובמה שראוי להמשך ממנה שהם עם מעוט שכלם ראוי להם להתעורר בעשותם המצוה להיות כונתם בה דרד כלל קיום גזרה מוטלת עליו מאת השם ועשיית הדבר לכבודו יתברר ולכונת עשיית המצוה ואם לא יתעורר על זה אבל שיעשה זה מצד ההרגל מאיז הרגש עשיית הדבר לכבוד בוראו ומאיז כונת קיום המצוה ויצתק על זה הצד ממצוה למצוה ויאכל על דרד זה מצה בפסח וישב בסכה בחג הוא כדמיון החמור נושא אלומותיו בעת הקציר ומשא הענבים בעת הבציר ומשא החטים בעת הטחינה לא יגיענו משנוי העתים שום התכוננות רק שינוי המעשה דרך מקרה ויתכן עליהם גם כן ביאור הפסוק על הדרך הנזכר לקרוא חמס עליהם שאף בעת עשותם המצוה לא יכונו בה לעשיית המצוה כלל ולא קיימו המצוה בדרך זה גם הקיום הראוי להם לפי מיעוט שכלם אבל הפרו התורה ולא קיימו מצותיה רק בעשיית המעשים המדיניים.

Eis la'asos, when one keeps the mitzvos solely because the time arrived for the mitzvah, then heifeiru sorasecha, it is as though he is transgressing the Torah chalilah. This isn't what Hashem wants. "I am Your servant, therefore teach me the reasons behind the mitzvos, so I can perform them properly."

If a person eats matzah on Pesach and sits in succah [of Succos], he is like a donkey that carries wheat during the harvest season and grapes during the grape picking season.... Time shouldn't be the only factor and reason we keep the mitzvos. That is an immature approach towards the mitzvos. Instead, we should study what the holy sefarim teach us about the mitzvos, and we should perform the mitzvos with those lofty reasons in mind.